

Retningslinjer for elevpermisjoner og fravær fra pliktig opplæring

Adgangen til å søke permisjon

Det er opplæringsloven § 2-11 som inneholder bestemmelsene om elevpermisjon. Her heter det:

Når det er forsvarleg, kan kommunen etter søknad gi den enkelte eleven permisjon i inntil to veker.

Paragrafen må sees i sammenheng med § 2-1 som omhandler rett og plikt til grunnskoleopplæring:

Barn og unge har plikt til grunnskoleopplæring, og rett til ein offentleg grunnskoleopplæring i samsvar med denne lova og tilhøyrande forskrifter. Plikten kan ivaretakast gjennom offentleg grunnskoleopplæring eller gjennom anna, tilsvarande opplæring.

Permisjon er ikke en rettighet for den enkelte. Ved innvilget permisjon fraskriver eleven (eller foreldrene på elevens vegne) seg retten til offentlig grunnskoleopplæring for en periode tilsvarende lengden av fraværet¹.

Vedtaksmyndighet

Vedtaksmyndigheten i saker som gjelder søknad om permisjon, er delegert til rektor ved den enkelte skole. For permisjoner med varighet inntil én dag, kan rektor delegere myndigheten til elevens kontaktlærer.

Rammer

Opplæringslovens grense for maksimal permisjonstid er ufravikelig. Det betyr at ingen kan innvilges permisjon med varighet utover 2 uker (10 skoledager).

Ved søknader om permisjon for et lengre tidsrom enn to uker, kan rektor innvilge permisjon i inntil to uker av den omsøkte perioden. Hvis mulig bør foreldrene få velge hvilke uker de ønsker å ta ut permisjonen.

Opplæringsloven gir ingen begrensning for *hvor mange ganger* permisjon kan innvilges. Dette må imidlertid sees i sammenheng med kravet til forsvarlighet (jf. nedenfor). Kommunalstyret for oppvekst anbefaler at elever normalt ikke skal kunne gis permisjon oftere enn hvert tredje år.

¹ Dette avsnittet gjelder ikke elever som "hører til eit trussamfunn utanfor Den norske Kyrkja". Disse elevene har rett til permisjon de dagene trossamfunnet deres har helligdag. Til gjengjeld krever loven at foreldrene sørger for nødvendig opplæring i permisjonstiden. (Jf. opplæringsloven § 2-11, 2.ledd).

Forsvarlighet

Opplæringsloven krever at rektor, før permisjon innvilges, skal foreta en vurdering av om det er forsvarlig ut fra elevens opplæring å la ham/henne være borte fra skolen i det aktuelle tidsrommet. Til grunn for vurderingen vil naturlig inngå momenter som

- om, og i tilfelle hvilken, opplæring som gis i permisjonstiden,
- om eleven har hatt permisjon før
- elevens faglige nivå, dokumentert gjennom kartleggingstester og ulike prøver
- hvilke andre sosiale, intellektuelle og kulturelle opplevelser eleven vil få i permisjonstiden og hvilket utbytte han/hun kan forventes å ha av dette

Det er ikke et krav at elever skal få opplæring i permisjonstiden, men det vil lettere kunne forsvares å innvilge permisjon dersom eleven har et godt opplæringstilbud og skolen har tro på at det vil bli gjennomført.

Vurderingen av forsvarlighet må nødvendigvis til en viss grad bygge på skjønn. Dette kan innebære utfordringer knyttet til forvaltningslovens bestemmelser om grunngiving. Utdanningsdirektoratet har imidlertid tilkjennegitt at en ønsker at skolene legger opp til en streng vurderingspraksis på dette området.

Utenlandsopphold

Permisjonssøknader for utenlandsopphold skal behandles på vanlig måte.

For utenlandsopphold av mer enn to ukers varighet, skrives eleven ut av skolen. Når og hvis eleven kommer tilbake, meldes han/hun inn igjen ved skolen på vanlig måte. Dersom det er ledig kapasitet, vil eleven kunne få tilbake plass i sin opprinnelige klasse. Eleven kan imidlertid ikke gjøre regning med at skolen tilbyr ekstra undervisning for å ta igjen for fraværsperioden.

Etter tre måneder i utlandet regnes ikke barn lenger som bosatt i Norge, og omfattes dermed ikke av opplæringsplikten. I de tilfellene der foreldrene gir skolen beskjed om utenlandsopphold over tre måneder på forhånd, faller plikten bort ved avreisedatoen. I alle andre tilfeller faller plikten bort når utenlandsoppholdet har vart i mer enn tre måneder. Tremånedersregelen gjelder uavhengig av skoleruta. Ved eventuell tilbakekomst har elever med ugyldig fravær i hele tremånedersperioden ikke rett til å begynne på den samme skolen dersom det ikke lenger er plass.

Ugyldig fravær

Dersom foresatte velger å reise, enten uten å ha søkt om permisjon, eller uten å ha fått innvilget (hele) søknaden, vil eleven få ugyldig fravær for den delen av søknaden som ikke er innvilget. Når det gjelder prosedyrer for håndtering av ugyldig fravær, vises til rundskriv 22.09.06.

Søknad/søknadsfrist

Søknader om permisjon skal sendes skolen senest én måned før permisjonen skal starte. Stavanger kommune krever at slik søknad skal komme fra foreldrene eller den som har det daglige ansvaret for barnet.

Merk at også den av foreldrene som har foreldreansvar, men som barnet ikke bor fast hos, har medbestemmelse når det gjelder barns utdanning, jfr. barneloven § 30. Det må således forutsettes at denne er innforstått med søknader om permisjon.

Klageadgang

Når rektor tar stilling til en søknad om permisjon, er dette et enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Det betyr at behandlingen må følge vanlige forvaltningsmessige prinsipper. Elevene må ikke forskjellsbehandles, og vedtaket må ha en individuell begrunnelse. Det betyr også at søker kan klage på vedtaket og at han/hun må få informasjon om klageadgang og klagefrist. Fylkesmannen er klageinstans for klage på vedtak etter opplæringsloven.

Informasjon til foreldre

Informasjon om permisjoner samt søknadsskjema finnes på Stavanger kommune sine hjemmesider.